

22-fevral
2024-yil 8 (1058)

IJTIMOYI-
SIYOSIY
GAZETA

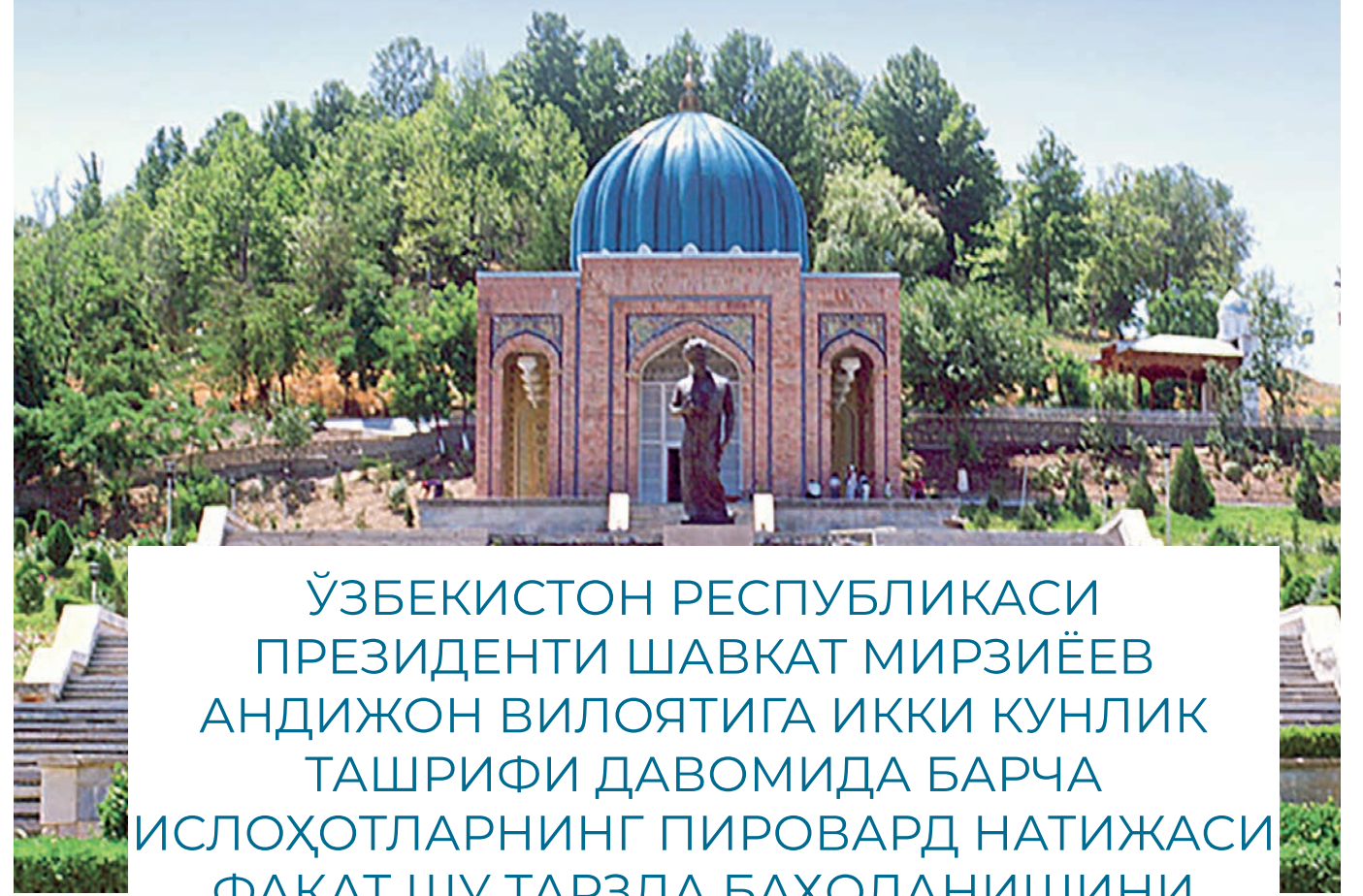
XXI asr

GAZETA 2004-YIL 1-YANVARDAN CHOP ETILA BOSHLAGAN

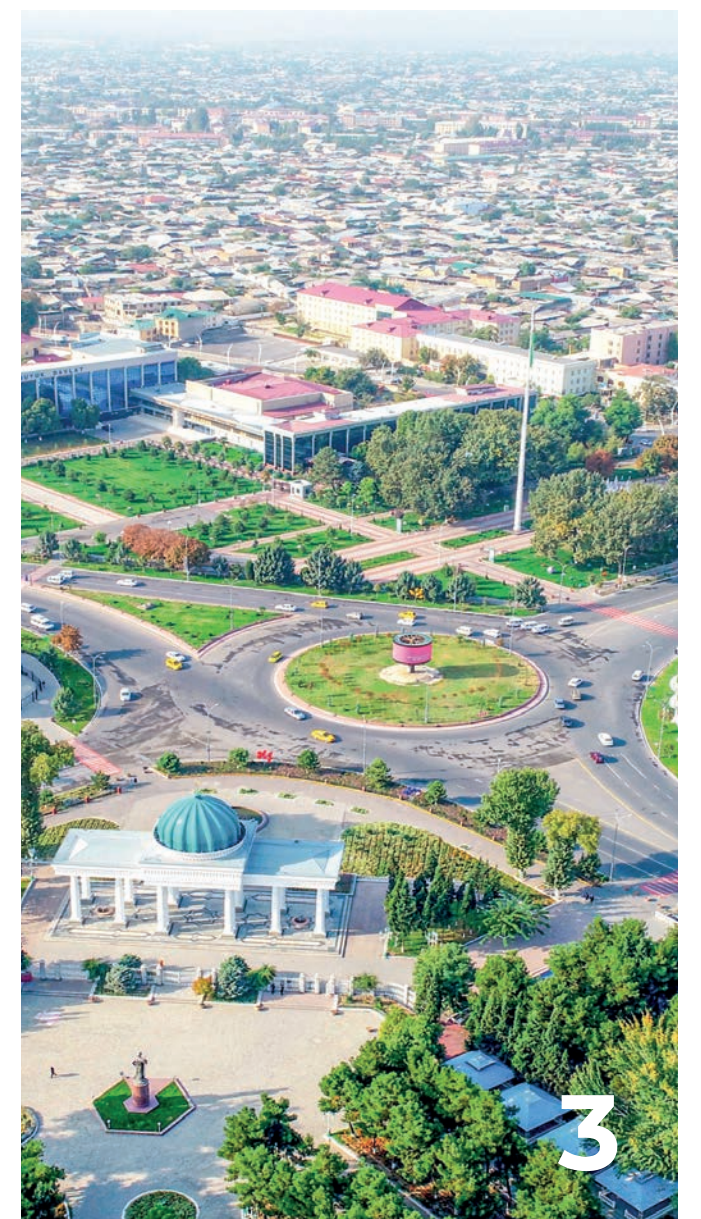
© 21asr.uz © XXI_asr@mail.ru @XXIasr_yangiliklari XXIasrgazetasi asr_xabarlarlari_news

/// "XXI asr" SHARHI

ХАЛҚНИНГ РОЗИЛИГИ БИЗ УЧУН ЭНГ ОЛИЙ МЕЗОН

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ
АНДИЖОН ВИЛОЯТИГА ИККИ КУНЛИК
ТАШРИФИ ДАВОМИДА БАРЧА
ИСЛОХОТЛАРНИНГ ПИРОВАРД НАТИЖАСИ
ФАҚАТ ШУ ТАРЗДА БАҲОЛАНИШИНИ
МУТАСАДДИЛАРГА ҚАЙТА-ҚАЙТА
УҚТИРДИ

...Февраль ойининг яна бир
тонги набирамнинг шодон
қийқириғидан уйғониб кетдим:
– Бобо, туринг, қор ёғяпти,
пахтадек момик, оппоқ қор.
Набирам айтган оппоқ қор аллақачон
ер юзасини қоплаган, кичик чилла ўз
амалини бошлаб юборганди...

ҚАНТАР ОҚҚАН КУН

6

4

**ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН
ТИББИЁТ**
ЎЗИНИ ҚАЙ ДАРАЖАДА ОҚЛАЙДИ?

Яшириб нима қиламиз, бундан ўн
йилча муқаддам воҳамизда яшаётган
аҳоли бирор жойи оғриб қолса ё
соғлиги ёмонлашса, аввало, малакали
шифокор топиб, тўғри ташхис
қўйдириш ёки мураккаб жарроҳлик
амалиётлари ўтказиш учун Тошкент ё
Самарқандга йўл оларди.

5

**НОМЛАРИ БОР-КУ,
РАҚАМЛАРГА НЕ ҲОЖАТ?!**
АРИҚ-КАНАЛЛАРНИНГ ҚАДИМИЙ
ХАЛҚОНА НОМЛАРИ НЕГА УНУТИБ
ЮБОРИЛМОҚДА?

...Тушуниксиз, ажабтовур бундай
лавҳаларни кўравериб, бефарқлигимиздан
“Р” ҳарфи нимани англатиши билан
қизиқмаган эканман. Кейин билсам
“Р” – русча “распределитель”, яъни
“тақсимловчи”
дегани экан!(?)

Ботир ЖҰРАЕВ, Қашқадарё вилояти соғлиқни сақлаш бошқармаси масъул ходими, олий тоифали шифокор, O'zLiDeP фаоли

ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ТИББИЁТ ҰЗИНИ ҚАЙ ДАРАЖАДА ОҚЛАЙДИ?

Янги Ўзбекистонда аҳоли саломатлигини сақлаш борасидаги ишларни изчил давом эттириш, халқимиз учун муносиб турмуш тарзини яратишга оид кенг қўламли ислохотлар амалга оширилмоқда. Кўзланаётган пировард мақсад одамлар ҳаётини яхшилаш, биринчи галда сифатли тиббий хизматни йўлга қўйишдир. Кейинги йилларда вилоятимизда соғлиқни сақлаш муассасалари томонидан кўрсатилаётган тиббий хизматларини сифат жиҳатидан юксалтириш ва замонавийлаштириш, шифокорларнинг билим ҳамда малакасини оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Яшириб нима қиламиз, бундан ўн йилча муқаддам воҳамизда яшаётган аҳоли бирор жойи оғриб қолса ё соғлиги ёмонлашса, аввало, малакали шифокор топиб, тўғри ташхис қўйдириш ёки мураккаб жароҳлик амалиётлари ўтказиш учун Тошкент ё Самарқандга йўл оларди. Биламизки, ҳамманинг ҳам узоққа боришга имконияти бўлмас, ноиложликдан шу атрофдаги шарт-шароити ҳаминқадар шифоналарда ётиб даволанишга мажбур эди. Булар ҳаммаси ҳақиқат.

Хайриятки, кейинги 7-8 йил ичида шахсан давлат раҳбари ташаббуси билан тиббиёт соҳасига давлат сиёсати даражасида эътибор қаратилганлиги туйғайли бошланган ислохотлар ўз самарасини бермоқда. Оддий мисол, бугунги кунда Қарши шаҳрига мамлакатимизнинг бир нечта вилоятлари, ҳаттоки ўзини республикалардан ҳам беморлар даво истаб келишяпти. Тиббиёт соҳасида қирқ йилдан буён хизмат қилиб келаётган бир оддий шифокор сифатида шуни алоҳида таъкидлашманки, бугун Қашқадарё аҳлида вилоятимиздаги тиббиётчиларга бўлган ишонч кучайди. Бунёд этилган ва қайта реконструкция қилинган шифоналар пойтахтликдан асло қолишмайди.

Шунингдек, тиббиётни замонавийлаштириш, кадрлар малакасини ошириш борасида ҳали олдимизда катта ишлар турибди. Шу ўринда Президентимизнинг жорий йил 9 февралдаги "Қашқадарё вилоятида аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш ҳамда соғлиқни сақлаш тизимини янги босқичга кўтариш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 67-қарориде воҳа аҳлига тиббий ёрдам кўрсатиш тизимини такомиллаштириш, касалликларни барвақт аниқлаш ва олдини олиш, тиббий хизмат сифатини ошириш асносида халққа яқинлаштириш, тиббиёт муассасаларини моддий-техник базасини мустаклаш ҳамда кадрлар салоҳиятини ошириш борасидаги устувор вазифалар белгилаб берилди. Унга кўра, бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасалари томонидан профилактик кўриклар ва скрининг дастурлари қўламли кенгайтирилиб, аҳоли ўртасида ортиқча вазндан халос бўлиш, тўғри овқатланиш тамойилларига риоя қилиш, жисмоний фаолликни ошириш мавзусида тарғибот ишлари кучайтирилишига эътибор қаратилади. Олайлиқ, бугунги кунда олис ва чекка ҳудудларимизда малакали тиббиёт ходимларига бўлган талаб ниҳоятда катта. Очигини айтганда, Қарши шаҳри билан Мириш-

кор, Яккабоғ ёки Деҳқонобод туманларининг чекка ҳудудларида жойлашган шифоналар ва шифокорларга яратилган имкониятларни таққослаб бўлмайди. Шу боис кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш тизимини ошириш келажикда бўлмайдиган вазифалардан бири саналади. Воҳадаги вакант шифокор ўринларига тиббиёт олий муассасаларининг битирувчи курс талабаларини ишга қабул қилиш бўйича амал-

га ошириладиган тажриба-синов лойиҳаси бу борада ўз самарасини беради деб ўйлайман. Шунингдек, барча тиббиёт олий муассасаларининг битирувчи курс талабалари учун воҳамизда 5 йил ишлаб бериш шарти билан алоҳида давлат буюртмаси жорий этилиши кадрларга бўлган эҳтиёжни қондиришда яқиндан ёрдам беради. Тиббиёт тизимини рақамлаштириш аҳоли ва тиббиёт ташкилотларини сифатли ва хавфсиз дори воситалари ҳамда тиббий буюмлар билан таъминлашда муҳим аҳамият касб этади. "Инсон соғлиги учун ўзи жавобгар!" мавзусида аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзи, тўғри овқатланиш тарғиб қилиш, соғломлаштириш машқлари ҳамда гигиена қоидалари тўплами яратишга киришдик. Мактабгача таълим муассасаларида "Шахсий гигиена ва жисмоний тарбия машқлари, мактабларда эса "Саломатлик сабоқлари" мавзулари киритилиб, соғлом турмуш тарзи кўникмалари шакллантирилади. Яна бир янгилик. Жорий йил 1 майдан бошлаб илк бор онкология бўйича ҳар бир эрта аниқланган ҳолат учун тиббиёт бригадаларига мукофот бериш тизими вилоятимизда йўлга қўйилди.

Республика шотилинч тиббий ёрдам илмий маркази Қашқадарё филиалида давлат бюджетидан сақланадиган ўрин-жойлар соҳиби 220 тадан 300 тага оширилиб, Қарши темир йўл шифохонасининг бино, иншоот, тиббий техника ва жиҳозлари мақсудли филиалга бегараз ўтказилиши аҳолига кўрсатилаётган тез тиббий ёрдам хизмати салмоғини янада ошириши шубҳасиз. Қарши шаҳрида Соғлиқни сақлаш вазирлигининг техник топшириғига асосан хусусий тадбиркор томонидан замонавий талаблар асосида лойиҳалаштирилган 200 ўринли янги туғруқ комплекси барпо этилиб, тиббий ускуналар билан жиҳозланиб, вазирлик балансига ўтказиб берилиши режалаштирилмоқда.

Албатта, ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалар, ногирон ва кексаларга кўрсатиладиган тиббий хизмат сифатини янада яхшилаш

тиббиёт бригадаларини шифокорлар билан тўлдириб, тўлиқ ставкада ишлайдиган ҳамшираларни кўпайтириш зарурлиги алоҳида эътироф этилди. Касалликларни эрта аниқлаш, жумладан, кардиология, эндокринология ва онкология скринингларини ташкил этиш энг долзарб вазифалардан саналади. Айниқса, онкология касаллиги билан рўйхатга олинган беморларга тезроқ малакали ташхис қўйиш, диспансер назоратида турган, сурункали касаллиги бор аҳолини соғломлаштириш борасида ҳали камчиликларимиз кўп. Профилактика ишларини янада яхшилаш, хавф гуруҳига кирувчи аҳолини юрак қон-томир, онкология

/// ИСЛОХОТ ВА ИМКОНИЯТ

МАМЛАКАТ ОПАНИНГ МАҲОРАТ ДАРСЛАРИ

Хотин-қизларнинг бизнесга оид билимларини ошириш, уларни тадбиркорликка кенг жалб қилиш бўйича тарғибот ишларини кучайтириш масаласи бугун юртимизда амалга оширилаётган ислохотларнинг асосини ташкил этмоқда. Бунда ўз фаолиятида кўплаб ютуқларга эришган тадбиркор аёллар тажрибасини омдалаштириш муҳим ўрин тутади.

Шу мақсадда O'zLiDeP "Аёллар қаноти" ҳамда партиянинг Бухоро шаҳар кенгаши томонидан таниқли тадбиркор Мамлакат Содиков раҳбарлик қилаётган "Замин мадад тайёрлов савдо" масъулияти чекланган жамиятида "Ўз бизнесингни бошла ва такомиллаштири" мавзусида ташкил этилган маҳорат дарси, шунингдек, "Тадбиркор ва ёшлар учрашуви" ҳам айти йўналишдаги муҳим қадамлардан бири бўлди.

биркорликка қизиққан, ҳавасманд талаба қизлар учун "Илк қадам" лойиҳалари таништириб ўтилди.

– Бугунги маҳорат дарси давомида аёлларнинг жамиятдаги, ижтимоий-сиёсий ҳамда тадбиркорлик фаолиятидаги ўрни хусусида қизиқарли мулоқот бўлди, – дейди Мамлакат Содикова. – Мен ўзим ҳам тадбиркор бўлишимга қарамасдан, яна бир қанча масъулият лавозимларда фаолият олиб бораман.

Мамлакатимизда аёлларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш, уларни ҳар томонлама кўллаб-қувватлаш, хотин-қизлар тадбиркорлигини ривожлантириш давлат сиёсати даражасига кўтарилган. Ўзбекистон тайёр маҳсулотлар экспорти жадал ўсиб бораётган давлатга айланмоқда. Энг асосийси, одамларда аввалги кўрқув ва умидсизлик ҳисси йўқолиб, унинг ўрнини ўзи ва оиласи, фарзандларининг бугун ва эртанги кунига мустақкам ишонч эгаллади.

Бугунги кунда ҳар бир ўзбек аёлининг асосий ишидан ташқари оилавий даромадини ошириши учун юртимизда жуда кўплаб имкониятлар яратиб берилган. Тадбиримиз давомида талаба қизларга келажакда ўзларини қизиқтирган йўналиши бўйича фаолият бошлаши учун етарли мотивация бера олган бўлсак мамнунимиз.

O'zLiDeP Бухоро шаҳар кенгаши раисининг Аёллар масалалари бўйича ўринбосари, тажрибали тадбиркор Мамлакат Содиковнинг ёшлар билан ўтказилган мотивацион учрашувида айти шу фикр-мулоҳазалар бош мавзуга айланди. Маҳорат дарсида ёшлар ва аёллар тадбиркорнинг қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини сақлаш, қуришти ва ишлаб чиқаришдаги фаолияти, эришган ютуқлари ва босиб ўтган ҳаёт йўли билан яқиндан танишдилар. Соҳа юзасидан уларга амалдаги қонунчиликка киритилган бир қатор ўзгартришлар, тадбиркорликни бошлаш учун маълумот ва тавсиялар берилди. Шунингдек, та-

дбиркор бўлиш инсондан кези келганда ғайрату шижоатни, сабр ва матонатни талаб этади. Бугун давлатимиз томонидан аёллар ва ёшлар тадбиркорлигини ривожлантиришга берилаётган эътибор, уларнинг бу борадаги сайъ-ҳаракатларини рўёбга чиқаришда муҳим ўрин тутмоқда. Модомики, O'zLiDePнинг асосий вазифаси ҳам тадбиркорлар фаолиятини кўллаб-қувватлашдан иборатдир.

Учрашув якунида партияга янги қабул қилинган ёшларга аъзолик гувоҳнома лари тантанали равишда топширилди.

O'zLiDeP Бухоро вилоят кенгаши матбуот хизмати

ТОМОРҚА ТАЖРИБА МАЙДОНИ ЭМАС

АКСИНЧА ДАРОМАД КЕЛТИРУВЧИ ХАЗИНАДИР

O'zLiDeP Жиззах вилоят кенгаши "Аёллар қаноти" гуруҳи ва партия Зомин туман кенгаши томонидан "Томорқа – даромад манбаи" деб номланган ўқув семинарда маҳаллий кенгаш депутатлари, партия туман кенгаши "Аёллар қаноти" гуруҳи фаоллари, ҳамкор ташкилот вакиллари ҳамда томорқачиликни даромад манбаига айлантириш иштиғидидаги ёшлар, хотин-қизлар иштирок этишди.

Тадбирга тажрибали сохибкор, "Хавастлик томорқа хизмати" МЧЖ раҳбари Музаффар Бўриев ҳам тақлиб қилинди.

ровонлигига муносиб ҳисса қўшаётган зоминлик томорқачилар сафи кундан кунга кенгайиб бормоқда.

Семинарда таъкидланганидек, бугунги кунда томорқачиликка бўлган ҳуносабат ҳам, ундаги иш усуллари ҳам кескин ўзгариб бормоқда. Томорқа - бир пайтлардагидек, "оғизга таъм киритиш" учунгина кўкату сабзавотлар экиладиган бир қафт ер майдони эмас, балки том маънода даромад олиш мумкин бўлган соҳага айланиб улгурди.

Уқув семинари давомида барча ҳудудларда томорқачиликни янада ривожлантиришга тўсқинлик қилаётган муаммоларни партиявий воситалар ва ҳамкорлар ёрдамида бартараф этиш, янги иссиқхоналар қуриш, сердаромад экин турларини экиш, уларни сотиш билан боғлиқ кўплаб долзарб масалалар муҳокама қилинди.

Бунинг маъносида мисолида ҳам кўрса бўлади. Айни пайтда туманда 25 334 нафар томорқачи бўлиб, улар иштиғидида жами 2 910 гектар ер майдони мавжуд. Хонадонларда 223 та иссиқхоналар фаолияти йўлга қўйилган.

Мутахассислар ва тажрибали томорқачи Музаффар Бўриев томорқачилик фаолиятини йўлга қўётган хотин-қизлар ва ёшларга ўзларининг керакли йўл-йўриқ ва тавсияларини беришди.

Замонавий агротехника усуллари асосида мутахассислар билан маслаҳатлашиб иш олиб бораётган ва мўмайгина даромад қилиб, оиласи фа-

Саида УМАРАЛИЕВА, O'zLiDeP Жиззах вилоят кенгаши "Аёллар қаноти" гуруҳи раҳбари

АЁЛ ВА ЖАМИЯТ

